

Neochudobňujeme deti o rozprávky a našu lásku

Temu členeniu ilustrácií Bratislava ma inšpirovala k ďalším otázkam. Tie sa ale týkajú skôr samotných detí a ich kisky ku knihám a k čítaniu. Debatoval som o nich s knihovníčkou Zuzanou Galbavou z pobočky Staromestskej knižnice na Záhrebskej ulici v Bratislave.

Ďaká je dnes situácia z detským čítaním?

Najprírodzenejším prostredím, kde sa formuje kultúra čítania, je, samozrejme, rodina. Rodičia by si mali uvedomiť, že televízia, filmy ani iné elektronické médiá nedokážu nahradiť čítané slovo. Čítaním rozprávok vlastnému dieťaťu otvárajú cestu k širšej slovej zásobe a pomáhajú mu, aby bolo v budúcnosti schopné vyjadrovať sa. Veľa dokážu nahradiť aj obetavé učiteľky, ktoré svojím spôsobom supľujú rodičov, a milé tety knihovníčky, ktoré musia deťom knihy zaujímavou predstaviť. V roku 2009 bol uskutočnený prieskum Čítanie

mládeže v Bratislavskom kraji, ktorý odhalil alarmujúce výsledky. Aj naša Staromestská knižnica pod vedením PhDr. Judity Kopáčikovej sa snaží, aby sa daný stav zlepšil. (Prieskum nájdete pomocou aplikácie CP Clicker. Návod nájdete na titulke novin. Pozn. redakcie)

BIB je súťažou ilustrácií detských kníh. Prihlásené práce majú svoju výtvornú hodnotu, ale aké ilustrácie sa deťom naozaj páčia?

Aby dieťa video ilustráciu, musí najprv knihu otvoriť. Platí, že čím je dieťa menšie, tým má radšej ilustrácie, kde dokáže rozoznať konkrétne veci navia-

zané na dej v texte. Dnes je ale detský čitateľ tým najnáročnejším spotrebiteľom. Kniha ho musí zaujať už svojim obalom.

Ak ponúknem dieťaťu na výber dve knihy, nezaujima sa o obsah, ale automaticky siahne po tej, čo sa mu páči. Svet reklamy

veľmi ovplyvnil vkus detského čitateľa a veľmi ťažko sa dá vybalansovať požiadavka na komerčný úspech knihy a umeleckú úroveň ilustrácií. Rada by som vyzdvihla tvorbu Martiny Matlovičovej, ktorá sa veľmi páči aj deťom.

Ako sa dá deťom ponúknuť hodnotná kniha?

Čítanie kníh má svoje módné vlny v každej školskej triede. Zafunguje tu fenomén akejsi potreby vedieť, o čom sa tí, ktorí už knižku prečítali, rozprávajú, prípadne byť prvým, čo prinesie zaujímavý tip. Potom je tu ešte náročná práca pri predstavovaní kníh. Nám sa osvedčilo, že ak deťom predstavíme novú knižku, povieme im niečo o autorovi, prípadne on sám medzi ne príde, deti sa za námahu odmenia záujmom.

Vráťme sa ešte k čítaniu rozprávok. Je to naozaj také dôležité? Čítanie na dobrú noc má obrovský význam. Rodič je v úzkom kontakte s dieťaťom, ono počuje jeho hlas, cíti jeho teplo a ochranu. Dokáže sa ponoriť do príbehu a rozvíja svoju fantáziu, samozrejme podporenú ilustráciou. Tieto okamihy sú veľmi dôležité aj pre budúci vzťah deti a rodičov. Rodičia robia veľkú chybu, ak sa snažia toto obdobie skrátiť, prípadne rozprávky nahradiť iným žánrom.

Ako vyzerá dnešná úspešná detská kniha?

Je tenká, má pestrý obal, prevzdušnený text a veľké ilustrácie. Momentálne letia medzi deťmi záhady.

Knihovníčka Zuzana Galbavá z pobočky Staromestskej knižnice na Záhrebskej ulici v Bratislave.